

BEZPŁATNE DODATKI „ZIARNA.“

X.

PRAWA PRZYRODY.

FIZYKA.

(Z r y s u n k a m i).

C z ę ść II

opracował

A. L. Szymański.

WARSZAWA

NAKŁADEM „ZIARNA“

1902.

ДОЗВОЛЕНО ЦЕНЗУРОЮ

Варшава 5 Сентября 1902.

Друк А. Т. Jezierskiego, Nowy-Świat Nr 47

Prawa przyrody.

C Z Ę Ś Ć I I.

X.

O głosie (akustyka).

Głosem nazywamy każde wrażenie, otrzymane za pośrednictwem ucha. Źródłem głosu jest zwykle ciało, znajdujące się po za obrębem ucha; sposobów jednak wytwarzania głosu jest kilka: najbardziej rozpowszechnione polegają na spotkaniu (zderzeniu) się ciał stałych, jak np. w dzwonach, bębnach, fortepianach;—lub też na tarcu ciał, jak np. w skrzypcach i innych instrumentach strunowych.

Głos może też powstawać nie tylko przy uderzeniu o siebie lub wzajemnem tarcu ciał stałych, ale też przy spotka-

niu się ciał ciekłych, jak np. przy spadaniu kropel deszczu na powierzchnię stawu lub rzeki; tak samo ciała lotne (gazy) mogą wywołać powstanie głosu.

Wogóle głos może wzbudzić każde ciało, posiadające ruch drgający; że każde dźwięczące ciało posiada ruch drgający, sprawdzić to możemy na tak zwanym stroiku czyli kamer-tonie. Jak widzimy na rysunku 37, jest to pręt zgięty w kształcie U; gdy

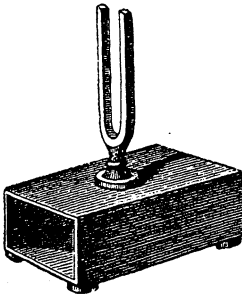

Fig. 37.

umocujemy przy jednym z ramion stroika piórko i następnie, po wywołaniu dźwięku pociągnięciem smyczka, zbliżymy do tego ramienia okopconą, tafłę szklaną, to piórko, dotykając się tej płyty, nakreśli

na niej falistą linię, co jest widowym dowodem drgającego ruchu ramion dźwięczącego stroika.

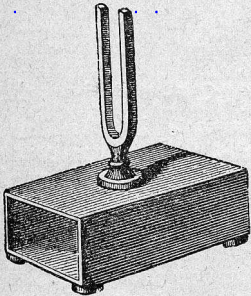

Fig. 37.